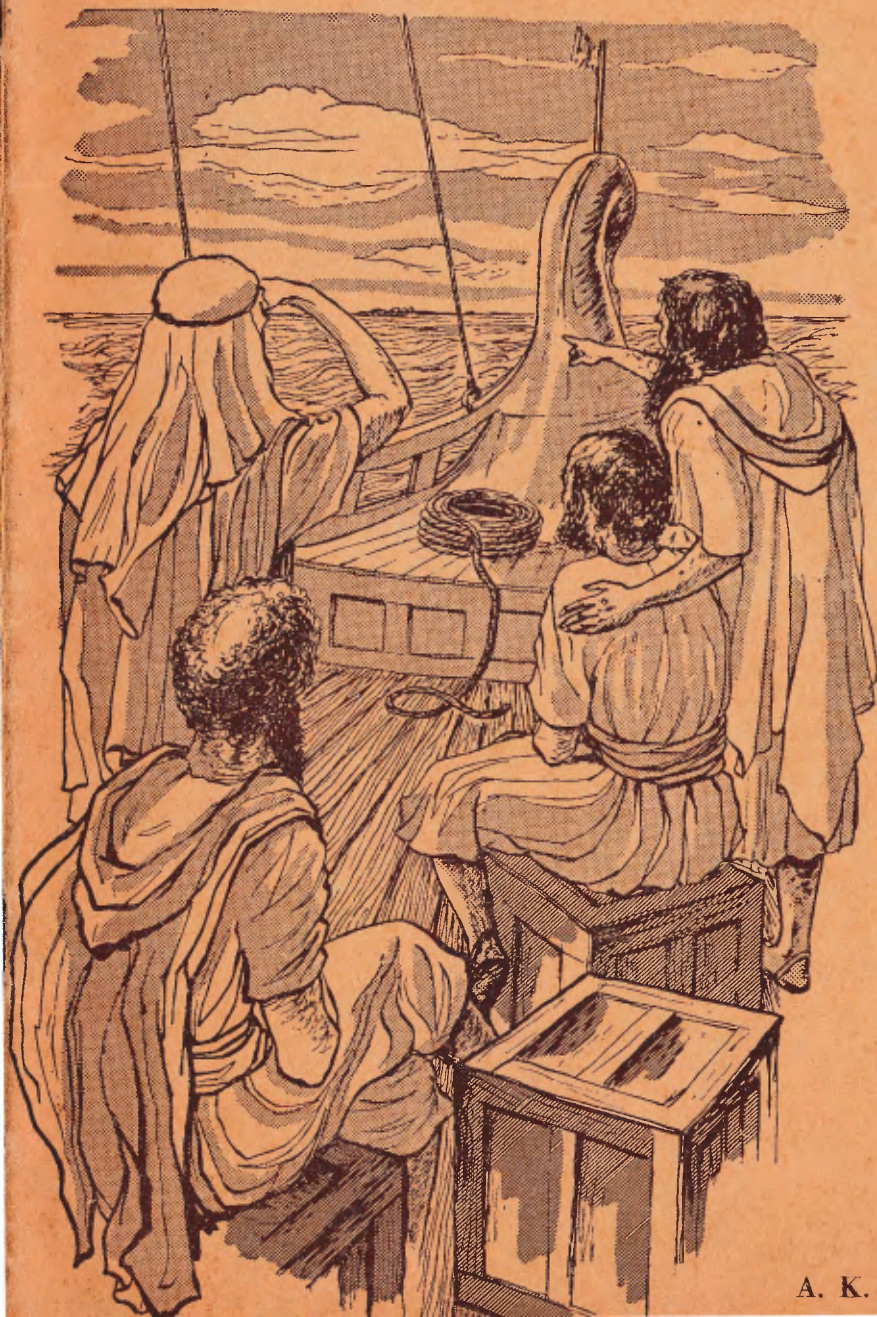
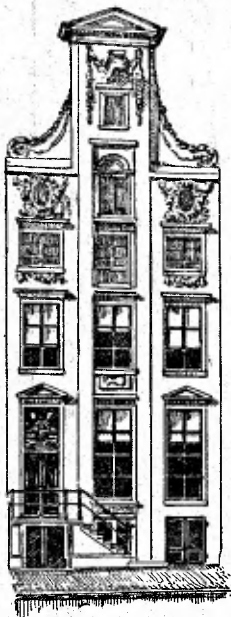

HET GROTE AVONTUUR

**Wend U om inlichtingen
over Bijbel-uitgaven tot:
Bijbelhuis Herengracht
366, Amsterdam-Centrum**

1. VAN KIND TOT RABBI.

NIGE jaren voor Christus' geboorte werd in Tarsen in Cilicië (Kl. Azië) een jongetje geboren. Hij krijgt de naam „Saul”, een bewijs, dat hij welkom was. Saul betekent n.l. „de afgebedene”. Beter is hij bekend bij zijn Latijnse naam, Paulus, d.w.z. „de kleine”. De veronderstelling, dat hij voor zijn bekerings Saul heette en daarna Paulus is niet juist.

Uiterlijk past die naam „de kleine” wonderwel bij hem. In de eerste brief aan Corinthe vertelde hij namelijk zelf, hoe de tegenstanders van hem getuigen: „hij kan wel indrukwekkende brieven schrijven, maar zijn verschijning is weinig imponerend.”

Voorlopig is dat echter geen bezwaar. Voorlopig is hij thuis niet de kleine, maar de welkome. Vader, die hem ziet opgroeien, heeft grote, eerezuchtige plannen met hem. Zijn jongen moet eenmaal in de Joodse wereld een groot man worden. Vader heeft er het geld voor; hij bezit immers het Romeinse burgerrecht en voor een Israëliet wettigt dit de veronderstelling van tot de gegoede stand te behoren. Zijn jongen zal eenmaal in het Joods-godsdiensstige leven een eervolle plaats innemen, wie weet een beroemde rabbi worden.

Daarvoor zal hij natuurlijk Tarsen moeten verlaten, al heeft deze stad het grote voordeel van tweetalig te zijn. Thuis spreekt de jongen Hebreeuws, of liever Aramees, in de stad leert hij Grieks. Wat heeft hij, bij zijn latere arbeid, van die twee talen een gemak en een voordeel gehad!

Hoe oud was Paulus, toen hij het ouderlijk huis verliet? Waarschijnlijk twaalf jaar. Op die leeftijd werd (wordt nog in een gelovig-Joods gezin) een jongen „bar mitswa”, letterlijk vertaald wil dat zeggen „zoon der wet”. Nu gelden Gods wetten ook voor hem persoonlijk, nu is hij er aansprakelijk voor. Tot nu toe droeg vader de aansprakelijkheid voor zijn grotere en kleinere kwa-jongensstreken. Daarom was (is) die dag ook voor vader zo'n feestdag, er glijdt dan immers een hele verantwoordelijkheid van zijn schouders af.

Op twaalfjarige leeftijd naar.....
Jeruzalem, hoe kan het anders?
Want dáár klopt immers het hart

JL

JERUZALEM

van de Joodse vroomheid, daar is, om zo te zeggen, de Joodse Hogeschool.

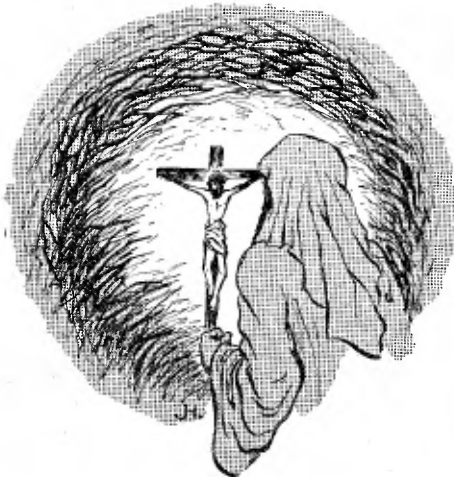
Twaalf jaar, erg jong, en dan zo ver van huis! Maar in Handelingen 23 is er sprake van een volwassen neef van Paulus, een zoon van zijn zuster. Het is niet onwaarschijnlijk, dat zij reeds in Jeruzalem woonde, toen Paulus daar aankwam. Zij heeft dan het broertje, klein van stuk, met zijn diepliggende, schrandere ogen, onder haar moederlijke bescherming genomen en hem een huis bezorgd. Wat een overgang: uit Tarsen, gelegen aan handelswegen, met veel vreemdelingenverkeer en beroemde scholen van Griekse wijsheid, naar Jeruzalem, het hart van de Joodse vroomheid. Maar de sfeer hier is hem niet vreemd, het is de sfeer van thuis. Heeft hij aanvankelijk heimwee gehad, dat kon dan alleen maar zijn hart nog wijder openzetten voor al wat hij hier zag en hoorde.

En onder welk een beroemde leiding! Rabbi Gamaliël is zijn leermeester, die op zijn beurt kwam uit de wijdberoemde school van Rabbi Hillel. Men moet weten met welk een eerbied een Joodse jongen tegen zijn leermeester opzag, om te begrijpen, dat de invloed van rabbi Gamaliël wel grondig geweest is. Die maakt van zijn ijverige, begaafde leerling een Farizeeër van de bovenste plank. Lees maar eens wat Paulus van zichzelf vertelt in Philippenzen 3:4-6; daar is geen woord van opsnijding bij.

Vader-Paulus kan tevreden zijn: zijn jongen is flink op weg om een beroemde rabbi te worden, een licht, een lichtdrager, zoals deze mensen genoemd worden.

Maar God heeft het anders beschikt.

2. HEEFT PAULUS JEZUS PERSOONLIJK GEKEND EN ONTMOET?

Op de vraag, die hierboven staat, is niet met zekerheid te antwoorden, waarbij ik niet denk aan de ontmoeting met de opgestane Heer, bij de grote levensverandering van Paulus op de weg naar Damascus.

Mogelijk komt hier in aanmerking een mededeling van Paulus uit Galaten 3, hoe hij de Galatiërs „de kruisiging van Christus voor ogen geschilderd heeft”. Zou hij dit hebben kunnen doen, zonder dat hij die met eigen

ogen had gezien? Misschien is er nog wel een andere tekst te vinden. Dat men er zo naar zoeken en gissen moet, is dat eigenlijk niet een bewijs voor het tegenovergestelde?

Ik geloof het niet. Want daarover spreken betekent voor Paulus een herinnering aan die schrikkelijke tijd, toen hij een vijand was. Ik twijfel er niet aan of Paulus heeft verschillende malen Jezus gezien en gehoord, misschien wel met Hem gesproken.

Vergeet niet, Paulus is ouder dan Jezus. Toen de Heer in het openbare leven kwam, stond Paulus er al enige jaren midden in. Dat hele openbare leven was in beroering gebracht door Jezus; de officiële vroomheid kwam tegen Hem in 't geweer, voorlopig met vreedzame wapenen.

Die iets van de Evangeliën kent, weet dat er telkens afgevaardigden tot Jezus kwamen met moeilijke vragen, strikvragen, uit de kringen van de Farizeeërs of Sadduceeërs bijvoorbeeld. Wat was de bedoeling hiervan? Kijk, zoals er nu grote belangstelling is voor een internationale voetbalwedstrijd, zo was toen een debat tussen twee beroemde rabbi's een attractie. Een genieten van scherpzinnigheid, van slagvaardigheid. Wie het laatste woord had, kreeg de bewondering, zag zijn aanzien onder de mensen groeien. Wie het antwoord schuldig bleef, verloor zijn gezag; het was niet meer de moeite waard om naar hem te luisteren.

Zo hebben de officiële vromen getracht Jezus moreel te doden; toen dat niet lukte sloegen zij de handen aan Hem. Zou Paulus daar nooit bijgestaan hebben, bij zo'n dispuut, nooit meegedaan hebben, de man, die zo intens leefde, die zo'n overtuigd Farizeeër was? Ik kan het mij niet voorstellen. Integendeel, hier is de haat geboren, die later tot uitbarsting komt.

En misschien, misschien — mag ik zeggen — is hier het allereerste begin van de grote verandering in Paulus' leven.

Jaren geleden kwam aan het eind van een catechisatie een jongen naar mij toe met de woorden: „ik groet u, want u ziet mij hier niet meer.” Op mijn vraag „waarom?” antwoordde hij: „als ik hier blijf komen gaat mijn leven een kant uit, die ik niet wil.”

Misschien kwam er ook zoiets in Paulus' hart, bij het luisteren naar Jezus. Als Hij gelijk heeft, gaat in mijn leven alles onderstboven wat mij heilig is, dat nooit!

De eerste stoot naar een lange weg? Liefde begint soms met haat.

3. DE GROTE VERANDERING.

De grote verandering in Paulus' leven noemen wij zijn bekering. In het Leger des Heils spreken ze wel eens van arresteren in plaats van bekeren. De grote verandering in Paulus' leven is, dat hij gearresteerd werd. Door de Heer, die hij haatte.

Bij deze voorstelling van zaken ligt de nadruk wel heel sterk op het plotselinge. De Heer legt, geheel onverwachts, Zijn hand op Paulus en zegt: nu is het uit, nu geen stap verder!

Dat plotselinge zit er natuurlijk ook in, daarover straks.

Van beslissende invloed in Paulus' leven lijkt mij de steniging van Stefanus. Stefanus, een van de eerste diakenen, is door het Sanhedrin ter dood veroordeeld. Na zijn verdediging, zijn redevoering, die eindigt in een geweldige aanklacht tegen de Hoog-Eerwaarde Heren: „Gij hardnekkigen en onbesnedenen van hart en oren, gij wederstaat altijd de Heilige Geest; gelijk uw vaders, alzo ook gij”, is de woede niet meer tegen te houden. „Als zij nu dit hoorden, barstten hun harten en zij knersten de tanden tegen hem.” Onmiddellijk volgt de terechtstelling van Stefanus: de dood, door steniging. De terechtstelling had plaats buiten de stad.

Hier vinden wij weer Paulus' naam.

In Hand. 7 : 58 staat: „en de getuigen legden hun klederen af aan de voeten eens jongelings, genaamd Saulus.” De populaire voorstelling is deze: steniging was nogal een warme karwei; de executanten trokken daarom hun opperkleed uit en vroegen Paulus daarop te passen. Hij mocht namelijk niet meedoen, hij was nog te jong, hij was immers een jongeling. Het Griekse woord, hier gebruikt, geldt voor een ongetrouwde man, beneden de zestig jaar. De zaak zit anders. De wet vereiste een eenstemmig getuigenis van minstens twee getuigen om tot een terdoodveroordeling te komen. Deze getuigen werden dan tevens met de uitvoering van het vonnis belast. Eén van de leden van het Sanhedrin ging mee om toe te zien of alles volgens de wettelijke voorschriften gebeurde. Vermoedelijk is Paulus hiertoe aangewezen. Hij heeft er dus vlakbij gestaan. Misschien betekent de mededeling van Hand. 8 : 1 „Saulus had een welbehagen aan zijn dood”, „Saulus gaf toestemming tot zijn dood, vooruit maar, ga je gang, het is in orde.”

Die toestemming zal hem heugen.

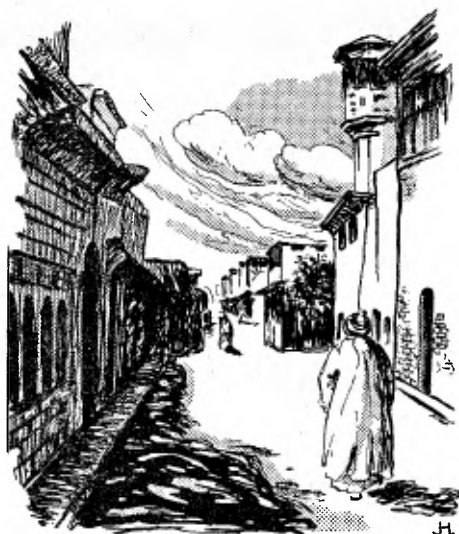
Want Paulus is open en eerlijk genoeg om te zien, ook wat hij liever niet zien wil. En dan kan het niet anders of hij heeft in die stervende Stefanus Jezus gezien. Leest de woorden maar, die ons Stefanus' laatste ogenblikken beschrijven. „Zie, ik zie de hemelen open. Here, reken hun deze zonde niet toe”, Zo sterft een goddeloze, een godslasteraar? Zo is die andere godslasteraar ook gestorven, die de ziel van deze mens heeft vergiftigd. Maar kan een goddeloze zo sterven? Het schokt hem diep, terwijl hij ernaar staat te kijken.

De waarheid wil zich aan hem opdringen, maar het kan de waarheid niet zijn. Want dan is immers alles wat hij liefheeft en wat de vereerde leermeester hem verteld heeft een leugen. Dat kan niet, de Gekruisigde is een verleider, het zaad, dat Hij uitgestrooid heeft is onkruid, dat meedogenloos uitgerooid moet worden.

Zo wordt Saulus, die nooit van halve maatregelen kan houden, een verwoede vervolger van de gemeente van Jezus Christus, totdat.....

PAULUS, DE CHRISTENVERVOLGER.

DAMASCUS

STRAAT „DE RECHTE“

In Jeruzalem heeft hij grote schade aan de christelijke gemeente toegebracht. Vele leden er van heeft hij gedood, de overigen zijn merendeels ondergedoken en dus onvindbaar. Voorlopig kan hij dus hier niet veel meer uitrichten. Dus richt hij zijn blikken naar Damascus, want daar is een belangrijke christelijke gemeente. Met brieven van aanbeveling voor de Joodse autoriteiten trekt hij daarheen, in 't gezelschap van zijn helpers; „blazende dreiging en moord”, zo typeert Lucas hem.

Dat overdadige, dat felle is misschien een bewijs voor zijn innerlijke onrust, zoals

een mens, die wel voelt, dat hij verslagen zal worden in een debat, soms hoe langer hoe harder gaat praten. Hij heeft te veel van Jezus gezien en gehoord, hij moet toegeven, hij wil niet toegeven. Weg met Hem, weg met alle christenen!

Damascus komt al in 't zicht, hij verhaast zijn schreden, verlangend om te beginnen.

Dan grijpt de Heer in.

Plotseling „omstraalt hem een licht uit de hemel”; in dat verblindende licht verschijnt hem de opgestane Heer. Dit is niet een visioen, een droom, dit is werkelijkheid. In 1 Cor. 15 zegt hij: „Ten laatste verscheen Hij ook mij”; in 1 Cor. 9: „Ik heb Hem gezien”. Maar dat gezicht is te sterk voor zijn ogen, hij wordt blind; te overweldigend, hij valt op de grond, bij het horen van een stem: „Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?”

Merkwaardig is het antwoord op deze vraag: „Wie zijt Gij, Here?” Is die vraag niet de allereerste geloofsbelijdenis van een verslagen mens; met de naam „Heer” was men zuinig in die dagen. Hij weet het wel, wie die blinkende verschijning is, hij is verslagen, hij is gekraakt, hij is bekeerd. Zo'n bekering is een zeldzaamheid, maar er waren sterke middelen nodig om dit sterke verzet te breken. Maar nu is het dan ook gebroken, en hier kunnen wij, juist omdat het zo groots is, prachtig zien, wat bekering betekent.

Een bekeerd mens — zegt men — is een veranderd mens. Maar die verandering wil niet zeggen, dat die mens nu bijvoorbeeld een heel ander karakter heeft gekregen. Bekeerd wil niet zeggen omgevormd worden naar een standaard-model en dat model is weinig origineel en veelal niet erg sympathiek. Integendeel, de bekeerde

behoudt zijn aard, zijn aanleg, zijn leven is alleen omgekeerd, eerst van de Heer af, nu naar Hem toe. Maar dan met diezelfde radicale vastberadenheid en hetzelfde verlangen tot de daad. Is het niet wonderbaarlijk, hij is blind, hij kan niet meer staan, zo beeft hij, maar na het horen van: „Ik ben Jezus, die gij vervolgt”, weet hij maar één ding te antwoorden: „wat wilt Gij dat ik doen zal?”

„Doen zal.....?” — voorlopig is er niets te doen, voorlopig moet deze mens alleen zijn. Want zelden heeft iemand het zo radicaal misgehad als hij. In een huis in Damascus, het eerste het beste, dat hem gastvrijheid wil geven, laat men hem achter, afgedankt, volkomen onbruikbaar. In Handelingen 9 staat: „En hij kon drie dagen lang niet zien, en hij at of dronk niet.”

Daarna krijgt Ananias, een christen uit Damascus, opdracht om naar hem toe te gaan. Nee, Ananias moet maar niet protesteren: „Saulus, die verschrikkelijke man, die verwoester van de gemeente”, want er is wat met hem gebeurd, en Ik, de Heer wil deze mens gebruiken in Mijn dienst. „Hij zal Mijn naam brengen voor heidenen en koningen”. De Heer wist wel wie Hij voor deze moeilijke, delicate opdracht uitkoos. Ananias heeft geen boetepredikatie tegen Paulus gehouden. Hij heeft hem stil de hand op de schouder gelegd en gezegd: „Saul, broeder, de Heer heeft mij gezonden.” Toen kwam er een einde aan de nacht en de radeloosheid; Paulus ging het licht tegemoet.

4. DE CONSEQUENTIE.

Wonderbaarlijk, zoals Paulus onmiddellijk de consequentie van het gebeurde aanvaardt. „En terstond vielen hem als schubben van de ogen.” Hij kan weer zien, hij staat op, hij wordt gedoopt. Dan komt, na de enorme geestelijke crisis, het lichaam om zijn rechten, hij vraagt om voedsel. En dan.....?

Zij zitten in de synagoge op hem te wachten. Zij zullen daar wel

gehoord hebben, dat hij er is, zij hebben wonderlijke dingen gehoord. Wat is er van waar?

Zij zullen weten wat er gebeurd is. Hij gaat naar de synagoge om daar, onmiddellijk en zonder omwegen te zeggen, hoe hij er nu over denkt.

„Hij predikt terstond in de synagogen, dat Jezus de Zoon van God is.”

Dat is de kern van de zaak,

daarover ging het in de zitting van het Joodse gerechtshof. Dat was de Godsclastering, waarop de raad Jezus ter dood veroordeelde. Dat was de grote leugen, waartegen Paulus heeft gemeend te moeten vechten. Nu is hem de leugen waarheid geworden en hij spreekt dat onmiddellijk en onverschrokken uit in de synagoge. Hij moet, hij voelt het.

Deze houding typeert Paulus volkomen. Hij aanvaardt dapper, eerlijk, alles wat er gebeurd is. Hij gaat niet uit zitten rekenen, wat hem dit kan kosten, welke enorme moeilijkheden hem dit zal brengen. Hij vraagt niet: geef mij eerst de tijd om na te denken, om te overwegen. Zoals Abraham antwoordde toen God hem riep „hier ben ik”, zo beantwoordt Paulus de roepende Heer: „hier ben ik”.

In het Griekse Nieuwe Testament komt herhaaldelijk het woord „kairos” voor. Men kan dat vertalen door de „vastgestelde tijd” of door de „geschikte tijd”. In elk geval betekent het Gods tijd en dus: beslissend moment. Zulke momenten komen — niet al te dikwijls — voor in het leven van een mens, oud of jong, vooral jong, die bij het evangelie opgroeit. Dan is — de omstandigheden werken daartoe vaak mee — de Heer dicht bij dan ooit en het hart is ontvankelijker dan ooit. Nu nog maar één stap, één woord en de grote levensbeslissing is genomen.

Hoe vaak is, juist tegenovergesteld aan Paulus, door aarzeling, door vrees voor de gevolgen, dat grote moment ongebruikt voorbijgegaan. Iemand heeft mij eens verteld, hoe in zijn schooljaren, voor het eerst in zijn leven, de waarheid van het evangelie tot hem doordrong. Hij begreep dat dit zoiets als bekering zou moeten betekenen en daar was hij bang voor, want hij meende, dat bekering het einde zou zijn van alle jonge levensvreugde. En jammer! — het was net vlak voor de grote vacantie, waarvan hij zich zoveel vreugde had gedroomd. Dus bad hij: „Heer, ik wil wel bekeerd worden, maar dan alstublieft na de grote vacantie.”

Paulus vraagt niet om grote vacantie, maar hij krijgt die, ongevroagd, want voor evangelieprediking is hij nog lang niet rijp; daarvoor is het nog niet de geschikte tijd, nog lang niet.

Bekering is geen „hocus-pocus”. Al is zijn hart veranderd, zijn hoofd, zijn denken is niet met één „salto mortale” christelijk geworden. Hij heeft behoefte aan bezinning. Zijn gedachten hebben rust en tijd nodig om zijn hart in te halen.

De prediking in Damascus is onvruchtbaar, de vijandschap der Joden dwingt hem om te vluchten. Laten wij verder niet spreken van Paulus' „grote vacantie” want dat wekt een zeer verkeerde gedachte.

PAULUS VLUCHT UIT
DAMASCUS.

5. DE INTERIM-TIJD

Wij spreken liever van Paulus' interim-tijd, de tussentijd, de tijd van het wachten. De tijd van het „niet meer” en „nog niet”. Niet meer Farizeeër, want hij is nu een Christen geworden, maar hij mag nog niet aan 't werk, al wil hij het graag, al probeert hij het enige malen.

Hoe lang heeft die interim-tijd geduurd? Wij moeten ernaar gissen, maar wij weten het toch wel ongeveer; een jaar langer of korter doet er niet toe. Wij moeten datgene wat Lucas in de Handelingen vertelt, combineren met wat Paulus over zichzelf vertelt in Galaten 1.

Van Damascus, dat hij wel verlaten moet, reist hij naar Arabië, waar hij drie jaren blijft. Dan keert hij terug naar Damascus, maar de vijandschap der Joden is zo groot, dat zijn leven in gevaar is. De vrienden laten hem 's nachts in een mand over de stadsmuur.

Zo komt hij in Jeruzalem, waar hij zich bij de Christenen poogt aan te sluiten, maar zij moeten hem niet, zij vertrouwen hem niet. Een hard ding voor die rabbi, die eenmaal van zijn hoge hoogte zo geringschattend neerzag op vissermannetjes uit Galilea, dat hij nu om hun gunst

moet vragen. Dat is ook een stuk goddelijke opvoeding; dat is een vernedering, die hij als welverdiend aanvaardt, maar die daarom niet minder pijnlijk is.

Tenslotte gaat de discipelenkring voor hem open door de vriendelijke bemiddeling van Barnabas, maar toch kan hij niet in Jeruzalem blijven. De vijandschap van zijn vroegere geestverwanten, de Griekse Joden, is zo fel, dat zijn leven in gevaar is. Waarom, nutteloos, dit leven te wagen. Waarom door zijn aanwezigheid mogelijk een nieuwe christenvervolgung van de kant der Joden uit te lokken? Vertrekken dus, maar waarheen.....?

Wat wil de Heer toch met hem? Niet in Damascus, niet in Arabië, niet in Jeruzalem, wat dan?

In zijn verantwoording voor de Joodse raad, later, vertelt hij hoe de Heer hem in de tempel is verschenen en hem heeft bevolen Jeruzalem te verlaten, „want zij zullen uw getuigenis niet aannemen.”

Dus verlaat hij Jeruzalem en hij reist over Caesarea naar Tarsen. Als kind heeft hij de stad verlaten, nu hij haar terugziet is hij vermoedelijk ruim veertig jaar. Waar heeft hij gewoond? Bij zijn vader? Stel dat die nog geleefd heeft, dan heeft deze zijn afvallige zoon vervloekt.

Hoe heeft Paulus geleefd, wat heeft hij uitgevoerd? Heeft hij het evangelie verkondigd?

Stellig heeft hij niet gezwogen, zo vaak hij daartoe gelegenheid kreeg, maar op grote schaal is het niet gebeurd. Hij moet trouwens leven en eten. Waarschijnlijk heeft hij zijn oude handwerk — tentenmaker — weer opgevat.

Hij zal wel in de Weverstraat gewoond hebben (in het Oosten hebben de ambachten hun eigen straat) en daar heeft hij geploeterd, meer dan tien jaren, aan het weeftoestel. Zo hard, dat zijn handen vereelt en verwerkt zijn en hij niet meer in staat is behoorlijk te schrijven.

De Galatenbrief is een eigenhandig geschreven brief, maar die ziet er dan ook zo uit dat hij aan het slot glimlachend schrijft,

niet zoals in de Statenvertaling staat: „zie hoe grote brief ik u geschreven heb met deze mijn hand”, maar: „zie, met welke koeien-van-letters ik u geschreven heb”. Hij geneert zich blijkbaar voor zijn eigen handschrift. In ons hart groeit de verbazing.

Meer dan tien lange jaren is deze mens, in wiens hart de vraag brandde: „Heer, wat wilt Gij, dat ik doen zal”, naar zijn werkplaats gelopen en het antwoord luidde onveranderd: tenten maken.

Of, het vuur van binnen raakt volkomen uitgebrand, of het krijgt zo'n kracht, dat het niet meer te keren is.

ZIET MET HOE GROTE LETTERS
IK U EIGENHANDIG SCHRIJF.
(Gal. 6 : 11)

6. WAAROM ZO LANG?

Eigenlijk kan alleen de Heer der zending een antwoord geven op bovenstaande vraag. Hij bepaalt de tijd en Hij opent op Zijn tijd de dichte deuren.

Maar iets van die lange wachttijd kunnen wij toch begrijpen,

wanneer wij bedenken, welk een geweldige revolutie er in hem heeft plaats gehad.

Wat hij eenmaal aan de wereld zal verkondigen, is eigenlijk samen te vatten in één zin: „*De rechtvaardigmaking door het geloof in Jezus Christus*”.

Geloven in wat Jezus Christus voor mij deed, toen Hij voor mij stierf aan het kruis en ten derden dage uit de doden opstond.

Door het gelovig aanvaarden hiervan is de door de zonde gebroken „verhouding tussen God en mij hersteld”. Rechtvaardigmaking betekent dus vrijspraak, nu is het goed tussen God en mij, volkomen! Ik behoef daar niets aan toe te voegen, van mijn kant, ik kan dat ook niet doen. Het zou trouwens volmaakt overbodig zijn, want het is volbracht.

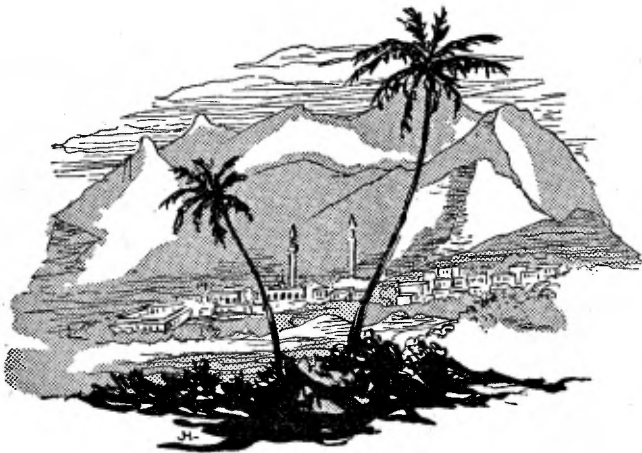
Laat, tobbede, twijfelende, ploeterende mens, die bezig zijt uzelf goed te maken en daarin nooit echte vrede en dus ook nooit echte blijdschap vindt, dat alles varen en aanvaard wat God in Jezus Christus voor u gedaan heeft.

Dat is de kern van de boodschap, die Paulus eenmaal aan de wereld zal moeten brengen. Maar dat is dan ook precies het tegenovergestelde van wat men hem heeft geleerd en van wat hij heeft liefgehad.

Volgens de Farizeeërs waren er twee wegen naar de hemel.

De ene was de weg van de Farizeeërs en Schriftgeleerden. Paulus noemt die de rechtvaardigheid, die uit de wet is. De andere was de weg van het volk, van de grote, domme massa, „de schare die de wet niet kent”.

De eerste was de zekere weg. Doe wat God van je vraagt, maar doe vooral meer. Vraagt de wet, dat je éénmaal, later tweemaal per jaar vast, doe het dan elke week. Elke keer extra is een goede beurt, die eenmaal beloond wordt.

TARSEN

Vraagt de wet dat je tienden (10 procent) geeft van koren, most en olie, geef dan tienden van alles wat je bezit. Elke keer extra is een goede beurt. Zo groeit daarboven een saldo, waardoor je eenmaal het recht hebt om binnen te komen. Hoe veilig is deze weg. En hoe onveilig is die andere weg, van de grote massa, van de boeren en de vissers en de timmerlui en de huismoeders, enz., enz., die geen gelegenheid, geen tijd hebben voor al die vrome buitensporigheden. Die bij „de grote bankier”, daarboven, geen spaarsaldo kunnen maken, dat hun eenmaal het recht zal geven om de hemel binnen te gaan. Nu moeten zij maar afwachten of God hun genadig zal zijn en dat is lang niet zeker.

In deze gedachtenwereld heeft Paulus jarenlang geleefd en hij had er zich een voorname plaats veroverd. Hij vertelt hiervan in de brief aan de Philippenzen: „Indien een ander meent op het vlees te kunnen betrouwen (Paulus bedoelt, op zich zelf, eigen vroomheid, eigen verdienste) ik nog meer”. Dan gaat hij opsommen dat alles, waarop hij trots is: „Besneden ten achtsten dage, uit het volk Israël, naar de wet een Farizeeër, naar mijn ijver een vervolger der gemeente, naar de gerechtigheid der wet onberispelijk.”

Zo was het, totdat Jezus in zijn leven kwam. Toen was het voor hem niet een kleine verandering, wat meer of minder aanpassen, maar een volkomen verandering.

Toen was het niet langer de vrome mens, want hij heeft gezien, dat de mens, die zo leeft, niet vroom is maar hoogmoedig, niet God dient, maar zichzelf, toen werd het de genadige God.

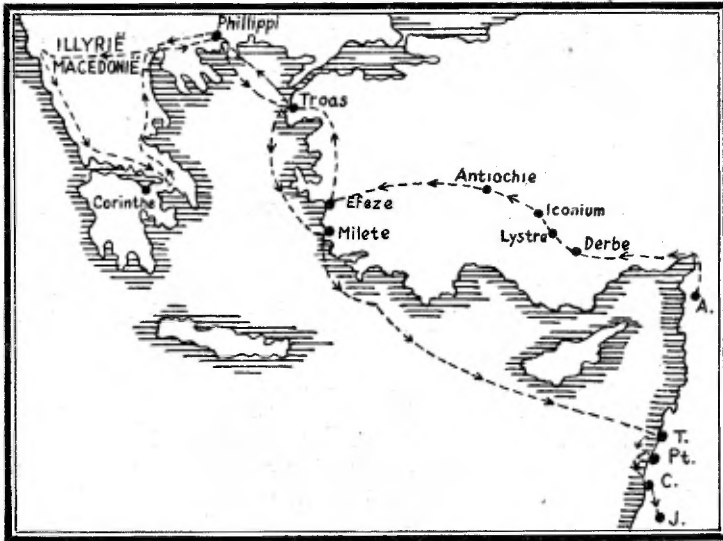
Al die eigenwillige vroomheid is niets, is schade. In het Grieks staat een woord dat betekent „vuil, dat op de bezem ligt te wachten”. Maar om datgene, wat je met heel je hart liefgehad hebt, „vuil voor de bezem” te noemen, daarvoor is een strijd, misschien van jaren, nodig.

Zo zijn de jaren van wachten in Tarsen in elk geval jaren van bezinning en verdieping.

7. HET GROTE AVONTUUR.

In Antiochië is een gemeente ontstaan van christenen uit de heidenen. Barnabas wordt uit Jeruzalem gezonden om deze gemeente te bezoeken, want in Jeruzalem, waar de gemeente uit de Joden is, staan ze nog wel een beetje wantrouwend tegenover de christenen uit de heidenen. Men heeft daar nog niet volkomen begrepen, dat het oude diepgaande verschil Jood-heiden door Jezus Christus geen zin meer heeft.

Barnabas komt en ziet met vreugde welke grote dingen God onder de heidenen gedaan heeft. Welk een mogelijkheden zijn hier, hoe staan hier de deuren open. Wat zou Paulus hier een prachtig

arbeidsterrein vinden. „Neen, die mag niet in Tarsen blijven zitten; ik ga hem halen.”

Onverwachts stapt Barnabas de werkplaats van Paulus binnen.

„Paulus, broeder, ik heb je nodig, ga mee naar Antiochië.”

Eindelijk!

Samen werken zij nu in Antiochië, maar daar blijven zij niet lang. Omdat de gemeente, daar, een levende gemeente is, daarom wordt zij een zendingsgemeente. Die twee begrippen: levend christendom en zending zijn niet van elkaar te scheiden. Op een bidstond van de voormannen van de gemeente geeft de Heilige Geest het bevel: „Zondert Mij nu Barnabas en Saulus af voor het werk, waartoe Ik hen geroepen heb.”

Hier zet de kerk van Jezus Christus zich in beweging. Hier is het niet langer een gelegenheid aangrijpen, die geboden wordt, zoals het tot nu toe gebeurde, maar hier begint het grote offensief op de wereld.

De geschiedenis van de eerste zendingsreis sla ik over, want het grote avontuur begint pas op de tweede; waarmee ik allermindst de betekenis van die eerste reis bedoel te onderschatten.

Paulus gaat nu in gezelschap van Silas en Lucas, want in Handelingen 16, waarin ons de lotgevallen van de tweede zendingsreis worden medegedeeld, spreekt Lucas over „wij”: „Zochten wij gelegenheid” enz. Hij is er dus bij geweest, terwijl onderweg Timotheüs in het gezelschap wordt opgenomen.

Vier mannen, vier vrienden op reis, in dienst van het evangelie. Na een bezoek aan de gemeenten, op de vorige reis gesticht, wil Paulus dieper Klein-Azië intrekken. Op het kaartje is dit duidelijk te zien: door Phrygië naar Galatië, steeds dieper het Oosten, het

binnenland in. Maar gelegenheid om het evangelie te brengen krijgt hij niet. „De Heilige Geest” — zo vertelt Lucas — „verhinderde dat.” Het is of de Heer zegt: Paulus, hier niet.

Ik kan mij haast niet anders denken of Paulus heeft daarbij gezocht: Heer, hebben wij die afstand dan voor niets afgelegd?

Reizen, ja, waarschijnlijk te voet, langs slechte wegen, langs gevaarlijke bergpaden. En Paulus is dichter bij de zestig dan bij de vijftig jaar. Dat is dus een leeftijd, waarop een man aan zijn pensioen gaat denken.

Die hele tocht voor niets!

Dan maar terug en elders gezocht, door Bithynië naar Mysië. Ook hier zitten overal de deuren dicht: „de Heilige Geest laat het niet toe.”

Dus weer verder, al maar verder het Westen in, tot de vier vrienden eindelijk moe, bestoven in Troas, aan de Hellespont, aankomen. Paulus is moedeloos, wat wil de Heer van mij? Al maar tasten langs dikke deuren, de tijd dringt. Zo valt hij in slaap en zie, nu komt in de slaap, in een droom, de uitkomst. Paulus ziet een man staan, aan de overkant van de Hellespont, dus in Macedonië, die hem aan ziet en vraagt: „Kom over en help ons.”

Wat gebeurt er nu de volgende morgen?

Denkend in de stijl van onze dagen zeg ik: de volgende morgen, na het ontbijt, belegt Paulus een vergadering. „De broeders moeten eens horen. Ik heb vannacht een vreemde droom gehad. Ik zag daar aan de overkant, in Macedonië, een man staan, die mij riep: „kom over en help ons.”

Wat vinden de vrienden hiervan?

Ja, wat vinden zij hiervan? Het is mogelijk, beste Paulus, dat die droom iets te betekenen heeft, maar wij moeten toch wel voorzichtig zijn. Macedonië ligt helemaal aan de overkant en wij hebben al zo vaak onze neus gestoten. Als de Heer ons roept zal Hij nog wel duidelijker spreken.

Zo wordt met algemene stemmen besloten om te wachten.

Nu, dan hebben zij voorlopig niets te doen.

Zij slenteren de stad in, zij bekijken een winkel, zij lopen naar de kade; daar liggen natuurlijk wel schepen, die op Macedonië varen. Zij lopen weer terug, de stad in, zij beginnen zich te vervelen, zij worden kribbig, zij krijgen ruzie..... En er komt natuurlijk geen tweede teken. De hele zaak is in een vergadering doodgelopen.

Maar zo gebeurt het niet.

Wat er gebeurt is adembenemd als wij het ons goed realiseren. Er wordt geen vergadering gehouden, of liever, de vergadering duurt heel kort.

Lucas heeft er de notulen van geschreven. Daarin staat: „*Toen hij het gezicht gezien had, zochten wij dadelijk gelegenheid om naar Macedonië te vertrekken, daar wij er uit opmaakten, dat God ons had geroepen om hun het evangelie te verkondigen*”.

De Heer roept, naar onze smaak toch tamelijk vaag, door een

JOOP HAFMANS.

..... EINDELIJK DOEMT DE KUST VAN MACEDONIË OP.

droom..... wat is een droom? En Paulus zegt: „ja, Heer, dadelijk”. „Kom vrienden, wij gaan naar de kade.” Een schip wordt gevonden, natuurlijk een vrachtschip.

Tussen balen en manden zitten de afgezanten van Jezus, de avonturiers van Jezus. Zij staren naar de kust van Klein-Azië, tot die in wazige verte verdwijnt. Zij staren vooruit, het eiland Samothrace komt in 't zicht, zij varen het voorbij.

Eindelijk doemt de kust van Macedonië op. „Kijk”, zeggen zij tegen elkander, „daar ligt het!”

Vier mannen, zonder macht, zonder aanbevelingen, zonder geld, zonder wapenen, losgelaten op dat Romeins Griekse wereldrijk, met al de macht en al de wijsheid en al de rijkdom en al de schoonheid en al het kei-harde materialisme, gekkenwerk, daar komt niets van terecht!

Wat zou dat in onze dagen anders aangepakt zijn, Amerikaans! Een groot kapitaal, een élite gezelschap van getrainde mensen en vooral reclame vooraf. Hang heel Macedonië vol met grote biljetten, waarop staat: zij komen, zij komen!

Organiseren — heet dat. In onze dagen onmisbaar, maar ik vraag mij wel eens af of er soms niet zo veel georganiseerd wordt, dat er voor de Heilige Geest en het geloofswaagstuk geen plaats meer is. Hier gebeurt het in elk geval zonder organisatie.

Jezus Christus, de opgestane Heer, begint Zijn offensief tegen de grote wereld met vier mannetjes in een vrachtschip.

In Neapolis legt het scheepje aan, Paulus en zijn vrienden stappen uit, daar staan zij, op Europese grond.

Waar is de Macedonische man? Is er een commissie van ontvangst — met toespraken: welkom in Europa!?

Niets van dat alles.

Paulus en zijn mannen staan — een beetje vreemd — op de kade tussen zwetende en vloekende bootwerkers. Misschien heeft er één tegen Paulus geschreeuwd: loop me niet voor de voeten!

Van Neapolis naar Philippi; hier komt de eerste bekeerlinge, Lydia, de purperverkoopster. Wat zal Paulus met die bekering gelukkig geweest zijn! Dit was voor hem immers een zichtbaar teken: de Heer zegent mijn werk. Ik ben op de goede weg.

Maar enkele dagen later ligt Paulus met een stukgegeselde rug in de gevangenis van Philippi. Zijn élan is echter niet meer te breken. Hij zingt in de gevangenis, eigenlijk kan ik beter zeggen: hij zingt zich uit de gevangenis.

Van Philippi verder, naar het Zuiden, naar Athene, naar Corinthe. Verder, naar Rome, al is het voorlopig als gevangene. Verder, naar Spanje? Het is niet met zekerheid te zeggen, maar Paulus heeft het gewild en het is waarschijnlijk.

Zo de wereld in, met die, voor de wereld onmogelijke boodschap van een gekruiste, opgestane Heer.

Willem Kloos heeft geprofeteerd: „de tijd is aanstaande, waarin de mensheid met afschuw zal terugdenken aan de eeuwen, toen zij

geknield lag voor een kruis, met een leeggebloed lijk als god." Zo dachten de Grieken; Kloos was een Griek in zijn hart.

Een gekruisigde, dat moest een machteloze zijn, geen god, want een god laat zich niet kruisigen.

Hoogstens was hij een weggelopen slaaf; zo dachten de Romeinen. En toch is door die boodschap van die ene man die Romeins-Griekse wereld ondersteboven gezet.

Het is nu negentien honderd jaar geleden, dat Paulus met de zijnen in Europa landde.

Men moet niet te veel de nadruk leggen op „Europa". Ik geloof niet, dat Paulus, bij de landing in Neapolis gezegd heeft: mannen, *let wel*, nu zijn wij in Europa.

Men dacht niet zo in werelddelen als wij, men kende eigenlijk alleen het Romeinse imperium van de landen rondom de Middellandse zee. De grote betekenis is anders. Paulus wilde naar de binnenlanden van Klein-Azië. Hoe anders zou de loop der geschiedenis geweest zijn, wanneer hij naar zijn inzichten had mogen handelen! Was dan de machtige Pinksterstroom niet doodgelopen in de vergetelheid van onbekende landen?

Het geweldige van de landing in Europa is, dat de Heer Zijn afgezant stuurt naar het forum van de wereld, want voor Hem is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid.

Aan deze landing in Europa danken wij — om maar iets te noemen — onze Bijbel, onze Kerk, Willem de Zwijger, de Emmaus-gangers van Rembrandt, de Mattheüs-Passion, vul maar verder in. Voorlopig zijn wij daar niet mee klaar.

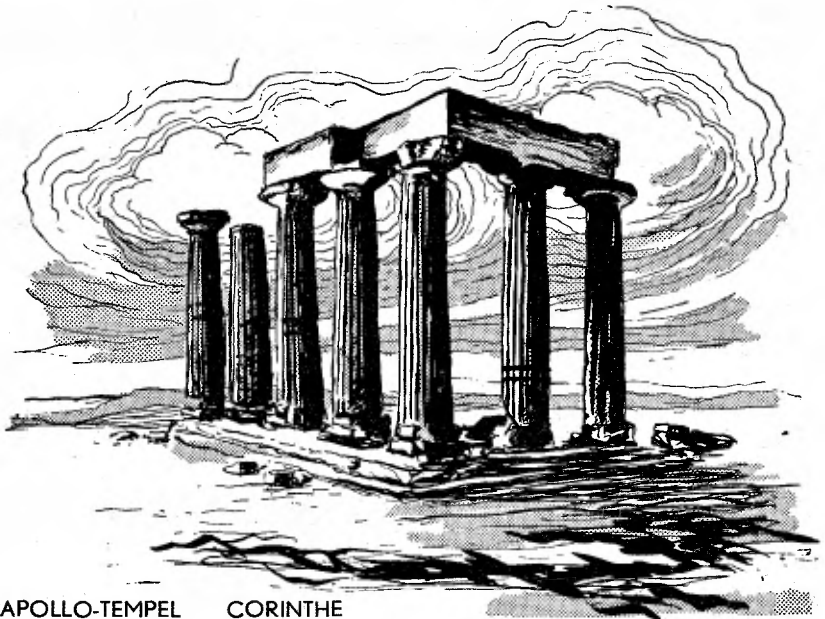
Er komt alleen grote eerbied in ons hart voor de wijsheid, de macht van de Heer, die langs onbegrepen, soms duistere wegen, Zijn tastende knecht krijgt, waar Hij hem hebben wil.

En dankbaarheid voor de onbeschrijflijk grote zegen die Hij, door de geloofsgehoorzaamheid van één man aan onze wereld heeft geschonken.

8. GEEN BEWONDERING ALLEEN, MAAR NAVOLGING.

Gaat de wereld nu straks, na de Paulus-herdenking, weer over tot de orde van de dag? En zal het resultaat alleen maar zijn een monument op de plaats waar Paulus, negentien eeuwen geleden landde? Het zou een pover resultaat zijn, al werd er dan iets mee bereikt. Al werd er dan alleen mee bereikt dat velen, die deze naam niet of nauwelijks kenden, hem hebben gehoord en misschien hebben gevraagd: wat was dat eigenlijk voor een man?

Ik acht honderdduizenden Nederlanders tot deze vraag in staat. Jaren geleden is er tijdens het examen voor de acte van hoofdonderwijzer een onderzoek gedaan naar de bijbelkennis van de

APOLLO-TEMPEL CORINTHE

candidaten. De vragen lagen op het ontwikkelingspeil van een gemiddeld zondagsschoolkind. De antwoorden waren ontstellend.

De namen van de aartsvaders kende men niet; het woord zou wel verband houden met aartsbisschop. Golgotha? — mogelijk had deze naam te maken met de Groot-Mogol.

Wie was Paulus? Eén van de antwoorden luidde: „Ik weet niet welke Paulus hier bedoeld wordt, misschien Paulus Buys” (een Nederlands staatsman uit het midden van de zestiende eeuw).

Ik ben er van overtuigd, dat in populariteit Abe Lenstra het in vele jonge harten wint van Paulus. Dat deze naam weer eens op vele plaatsen met grote letters geschreven heeft gestaan is in elk geval goed. Goed, maar veel te weinig.

Ik hoop, dat er veel meer zal gebeuren.

In een radiogesprek van jongeren onder leiding van een oudere hoorde ik de vraag bespreken: „kunnen wij, jongeren, nog idealen hebben?” Ik begeer niet de voor jonge oren zo irriterende lofzang te zingen op die voorbije, goede, oude tijd. Maar al luisterend dacht ik: „in mijn jeugd hadden wij het vast anders gevraagd, als wij aan zoiets gedacht hadden. Niet: kunnen wij jongeren nog idealen hebben, dat sprak vanzelf, maar hebben oudere mensen nog idealen? Ik vergeet niet de twee wereldoorlogen, die onnoemelijk veel hebben kapot gemaakt en dat een derde oorlog tot de mogelijkheden behoort. Vanzelfsprekend is de invloed daarvan groot, niet het minst bij de jongeren. Uit gesprekken en vragen merk ik dat telkens. „Heeft het nog zin om je serieus voor te bereiden voor een levens-

taak, als je toch grote kans hebt om als soldaat opgeroepen te worden en — wie weet — te sneuvelen?"

Onlangs vertelde mij een moeder: „Ik heb gisteravond met schrik zitten luisteren naar een gesprek van mijn jongen met zijn vrienden. Het ging over de vraag: „mag je een eind aan je leven maken als de Russen komen?" Dit waren jongelui, voor wie het woord „zonde" nog iets betekent.

Men kijkt maar niet te veel vooruit, men denkt maar niet te veel na en leeft van dag tot dag.

En enkelen — de besten misschien — kunnen dat niet verdragen en springen er uit, uit het overvolle vaderland.

Ik heb een jonge kerel gedoopt. Hij ging naar Nieuw Zeeland, „hier wordt het me te benauwd, ik verlang naar de ruimte, naar het avontuur. Maar ik wil als christen gaan en ik ben nog ongedoopt. Wilt u mij eerst dopen?"

Ruimte en avontuur, dat zoeken toch verreweg de meeste Nederlandse mannen, die naar Korea zijn gegaan.

Ik laat de noodzakelijkheid of de wenselijkheid van dit gaan geheel buiten bespreking, want ik denk aan heel iets anders, in dit verband. Ik denk: als er nu eens zoveel honderd vrijwilligers waren gekomen, jonge mannen en vrouwen, in dienst van de zending.

Even vastberaden, even dapper, even bereid hun leven in te zetten, beziel door die ene vraag, die ook Paulus' leven heeft beheerst: „Heer, wat wilt Gij dat ik doen zal?"

Want de Heer is dezelfde als in Paulus' dagen.

Het zendingsbevel blijft van kracht: „Gaat dan henen, maakt al de volken tot Mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders, en des Zoons en des Heiligen Geestes.

En, wat ruimte en avontuur betreft.....

Hier is ruimte, want de hele kapotte, bange wereld moet het horen: „Vreest niet, want ziet ik verkondig u grote blijdschap: U is heden de Heiland geboren."

Hier is ook „avontuur": die grote wereld intrekken, die nog net zo afkerig is en vijandig tegenover het evangelie als in Paulus' dagen. Niet vragend: „wat komt er van terecht?" en zelfs niet: „wat komt er van mij terecht?" Met geen andere wapenen dan het geloof. Geloven wil zeggen: geheel voor rekening van de Heer zijn, Hem Zijn gang laten gaan met ons. Wat dat betekent hebben wij in Paulus' leven kunnen zien.

En dat andere wapen, de Bijbel, waarin niet staat, wat wij te zeggen hebben, maar wat God te zeggen heeft, niet tot één bepaald volk, tot het Westen alleen, zoals men ons wel eens wijs wil maken, maar tot elk volk.

Er is een merkwaardige uitgave van „het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap", dat een prachtige illustratie geeft van de machtige, zegenrijke arbeid van de Bijbelgenootschappen. Dat boekje heet: „The Gospel in many Tongues" (het evangelie in vele talen). Daar staan, simpelweg onder elkaar gedrukt, enkele teksten uit

37 AYMARA.

S. Peru and Bolivia.

Cunalaycutejga qhitisa Diosan munañapa lurijga,
ucawa jilajgajga, cullacajgasa, taycajgasa.

Mk. 1929

38 BACHAMA.

Benue Valley, Nigeria.

Gibo ma ɓa ɗa motso da Pwa tsi ne ndso-nogi ka
nji-nogi ka nogi. Mk. 1915

39 BAGHELI, or BAGHELKHANDI.

Baghelkhand, &c., Central India.

काहेते ईश्वरने संसारकों असो प्यार करो कि वाने
अपुनो एक उत्पन्न मोडाकों दवो कि जो एकेक मनुष्य वपे
विश्वासु करतुहे वहे भासु नाही होयहे लेकिनु अपारजीतवु
पाहे । 1821

40 BALINESE.

Bali, Dutch E. Indies.

ꦒꦏꦁꦠꦶꦏꦶꦏꦶ ꦏꦱ꧀ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ
ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ
ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ
ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ ꦠꦶꦏꦶ
Lk. 1912

41 BALOCHI.

Baluchistan, &c.

Arabic char.

که هَذَا جَهَنَّمُ أَمَا دَوَسْتِي
كَهْتَاهِ فِي وَاجِدْ زَلَّةَ بَجْهِهِ دَانَايِي أَن رِغَا
كِهِ هَرَكَهْتِس كِه ايشي نيئَمَا اِيْمَان دَارُوخِي فِي كَارِنِه
1900
بي بلي يما زنديگي دَارِيْت

BLADZIJDE UIT: „THE GOSPEL IN MANY TONGUES“.

het evangelie, in *zeven honderd en zeventig talen*. De uitgave die ik heb, is uit het jaar 1948; stellig is dat getal nu groter. Blader eens in dit boekje, waarvan slechts een minimaal stukje voor ons leesbaar is, dan gaat de hemel open, dan krijgen de woorden „ruimte” en „avontuur” inhoud. Zoveel honderden mannen voor Korea. Waar blijven de mannen voor Jezus?

9. TE VEEL RUIMTE EN TE WEINIG TIJD.

De discipelen hebben Jezus zo dikwijls horen spreken over „het Koninkrijk Gods” of „het Koninkrijk der hemelen”. Jezus bedoelde een nieuwe wereld, waarin God alleen het voor-het-zeggen heeft. Waarin de macht van de zonde en dus ook de macht van de dood gebroken zal zijn.

Voor die nieuwe wereld is Hij gekomen en opgestaan. Die nieuwe wereld komt, want die is er in Hem.

De discipelen hebben dat niet begrepen. Zij hebben, bij de verkondiging van het Koninkrijk dat komen zou, gedacht aan de terugkeer van Israëls oude glorie uit de tijd van David en Salomo.

Er waren ogenblikken in de jaren met Jezus, waarop zij dachten: nu komt het!

Dat was bijvoorbeeld, toen Jezus met vijf broden en twee vissen duizenden mensen voedde. Nu komt het! De schare wilde Jezus koning maken en de discipelen hielpen mee, tenminste de Heer moest hen wegsturen.

Daarom ook was de kruisiging zo'n grievende teleurstelling; het is met het Koninkrijk gedaan.

Maar daarom vlamde, na de opstanding, de verwachting met nieuwe kracht op.

Wie uit de doden opstaat is machtig tot alles; nu komt het!

Onder dat licht gezien begrijpen wij de vraag van de discipelen, op de Olijfberg, vlak voor de Hemelvaart: „Here, herstelt Gij in deze tijd voor Israël het koningschap?”

Wanneer komt het nu? Jezus' antwoord is tweeledig. In de eerste plaats afwijzend: „Het is niet uw zaak de tijdstippen of tijdperken te weten, waarover de Vader de beschikking aan zich gehouden heeft.”

Maar aan de andere kant krijgen de discipelen toch een aanwijzing. „De Heilige Geest zal over u komen.” De Heer neemt hen mee — zo stel ik mij voor — naar de rand van het plateau, vanwaar zij een ruim uitzicht hebben. Zijn hand wijst naar de verte: „Jeruzalem, . . . Judea, . . . verder Samaria, . . . verder, al maar verder, . . . tot aan het uiterste der aarde.”

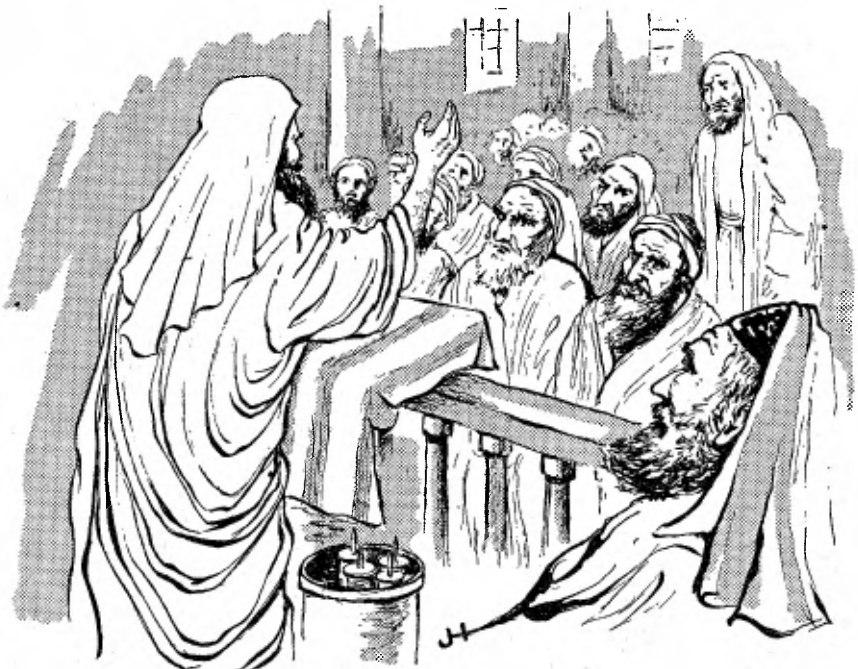
Daarheen zend ik u als mijn getuigen. Het koninkrijk komt, wanneer

de discipelen „het uiterste der aarde” bereikt hebben. Maar dan hebben zij op hun lange tocht het zelfzuchtig-nationalistisch verlangen verloren; dan is het niet langer Israëls koninkrijk, maar het koninkrijk Gods.

De kracht van het evangelie is de liefde; „alzo lief heeft God de wereld gehad

Liefde kan niet in zichzelf rusten, niet binnen grenzen worden opgesloten, liefde wil altijd verder gaan, liefde gaat uit naar de verte. „Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn; ook die moet ik leiden.....” heeft Jezus gezegd. Ik heb — bedoelt de Heer — deze schapen, maar Ik kan daarmee niet tevreden zijn, want er zijn nog andere schapen, schapen in de verte, en daarheen gaat mijn liefde uit.

Op het Pinksterfeest heeft de Heilige Geest Petrus’ hart vervuld en nu voelt hij de drang van de zelfde liefde. Wij kunnen het horen in wat hij zegt tot de mensen die toegestroomd zijn: „Want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen, die verre zijn.....” Daar is meer..... die verte, waarnaar de liefde zich verlangend richt. Zo moeten wij ook Paulus’ reizen begrijpen, zijn verlangen om naar Spanje te gaan, waarover hij spreekt in Rom. 15 : 24.

PAULUS PREDIKEND IN EEN SYNAGOGЕ.

Nuchter bekeken voelen wij neiging om te vragen: heeft dit wel zin, is die reis verantwoord?

Paulus is oud en moe, wat heeft hij niet afgereisd?! Kijk het eens na op de kaart, langs allerlei omwegen en kronkelwegen in avonturen en levensgevaar (lees vooral 2 Cor. 11 : 24-29) van Jeruzalem naar Rome!

Is dat niet genoeg, waarom nu ook nog naar Spanje? Stel, dat het gelukt is, Spanje is een nieuw, onafzienbaar zendingsterrein op zichzelf. Een bezoek kon toch alleen maar een vluchtig bezoek zijn, wat voor nut heeft dat? Hoe breder het werk wordt, des te ondieper wordt het.

Het is allemaal waar, maar Paulus is de mens die het gezegd heeft: „de liefde van Christus dringt ons”, die liefde, die uitgaat naar de verte.

Bovendien, daar is nog een andere macht, die zijn leven beheerst: het verlangen naar de wederkomst van Christus en de komst van het Koninkrijk Gods.

Heeft Jezus niet aan Zijn discipelen gezegd dat Hij komen zou, zodra zij het evangelie tot aan het einde der aarde gebracht zouden hebben.

Spanje was, naar het besef van de mensen in Paulus' dagen, het einde der aarde. Zijn verlangen naar Spanje is misschien het verlangen naar de komst van zijn Heer.

Vandaar die rusteloosheid, dat heimwee naar de verte, dat hem drijft: al maar verder, al maar verder. Ach, hij wordt ouder, de krachten worden minder.

De tijd, die hem nog rest is zo weinig en de afstand die hij af moet leggen is zo groot. Zo wordt zijn lichaam verteerd in de spanning tussen te veel ruimte en te weinig tijd.

* *
*

Eeuwenlang heeft de kerk van Jezus Christus deze spanning niet gekend. Zij leefde op aarde en peinsde aan haar zorgen en aan de hemel.

De wederkomst van de Heer, de komst van het koninkrijk, was op haar begroting niet veel meer dan „een pro memorie post”.

Twee wereldoorlogen hebben hierin verandering gebracht, een derde oorlog dreigt. Zal dat het einde zijn van deze wereld of de ondergang van het Westen?

Is er nog hoop, is er geen hoop meer?

Leven wij in „het vijftiende eeuw”, zoals Gheorghia ons in zijn roman wil suggereren?

Is het te laat, is de wereld niet meer te redden?

Of leven wij in het vierentwintigste eeuw en zal spoedig de roep gehoord worden: „De Bruidgom komt, gaat uit Hem tegemoet”? God weet dit.

Onder de indruk van de ernstige tijden gaan wij de spanning van Paulus meer begrijpen: te veel ruimte en te weinig tijd. Misschien is de tijd, ons gelaten, nog maar kort en er is nog zoveel zendingarbeid te doen, overal in de wereld. Waar blijven de vrijwilligers?

WAAR BLIJVEN DE VRIJWILLIGERS
OM DE REDDENDE HAND TE BIJEN

10. PAULUS' EINDE.

In het laatste hoofdstuk van de Handelingen der Apostelen vertelt Lucas ons de aankomst van Paulus in Rome.

Waarschijnlijk is zijn zaak spoedig gerechtelijk onderzocht en het resultaat daarvan is een zeer gunstige gevangenschap, de zogenaamde *custodia libera*, vrijheid van beweging, in een eigen gehuurd huis, in het gezelschap van een soldaat.

Twee jaar zal dit zo geduurd hebben, het voorgeschreven dubbeljaar, waarin de aanklagers gelegenheid hadden nu naar Jeruzalem te komen.

Dit zullen zij wel niet gedaan hebben en zo kreeg Paulus, aan het eind van het „dubbeljaar” zijn volledige vrijheid.

Dat hij in die twee jaren van wachten niet stil gezeten heeft en niet gezwegen heeft, spreekt wel van zelf; ten overvloede doet Lucas hiervan mededeling in het laatste vers van het laatste hoofdstuk. Paulus gaf onderricht aangaande de Here Jezus Christus „met alle vrijmoedigheid, zonder enige belemmering”. Van Christenvervolging is dus nog geen sprake.

Lucas breekt hier af, vrij abrupt. Wij willen graag meer weten. En Paulus....., Lucas, hoe is het verder met hem gegaan?

Ik denk dat Lucas, als wij het hem hadden kunnen vragen, geantwoord zou hebben: daar is het mij niet om begonnen. Ik wilde alleen maar vertellen hoe het evangelie reisde van Jeruzalem naar Rome.

Maar het is wel mogelijk uit gegevens, die wij elders vinden, nog iets over Paulus laatste jaren te weten te komen.

In een brief van Clemens van Rome, uit het jaar 96, staat dat Paulus tot het „uiterste Westen is doorgedrongen.” Het uiterste Westen is voor de Romeinen Spanje.

Heeft Paulus aan zijn uitgesproken wens gevolg kunnen geven en heeft hij ook in Spanje het evangelie mogen brengen?

Is hij vervolgens naar Rome teruggekeerd?

Heeft hij daarna nog weer een deel van de door hem gestichte gemeenten kunnen bezoeken, waarbij hij dan in elk geval Troas nog heeft bereikt? Aan het slot van de tweede Timotheüsbrief vraagt hij tenminste om opzending van zijn mantel, boeken en vooral van perkamenten, die hij daar achter liet.

Is hij toen weer teruggereisd naar Rome?

Het zijn allemaal vraagtekens, maar de veronderstellingen, daarin opgesloten, hebben een grote mate van waarschijnlijkheid.

En toen?

Was het aan mijn fantasie overgelaten om aan te vullen, wat aan de gegevens ontbreekt, ik zou zeggen: Paulus heeft een rustige oude dag gehad.

Hij heeft zo ijverig overal voor de arme Jeruzalemse gemeente gecollecteerd, nu gaan al zijn gemeenten offeren voor hem. Hij krijgt een villa, ergens op een mooi vredig plekje, dat hij zelf mag uitzoeken en hij krijgt een goed pensioen.

Dat heeft hij toch zeker verdiend en die rust, eindelijk....., zal hij nodig hebben ook, want hij is in elk geval boven de zeventig.

Een „happy end” dan, een bevredigend slot; is de hemel niet een beetje „verplicht”, na alles wat Paulus gedaan heeft, aan zulke plannen zijn zegen te geven?

De hemelse „beloning” is dikwijls heel anders, voor ons verstand benauwend-anders dan de aardse.

CAESAR OF CHRISTUS.

In Israël is er maar één geweest, die de moed heeft gehad Herodes te berispen omdat hij in een onwettige verhouding leefde met de vrouw van zijn broer, en die ene was Johannes de Doper. Die heeft het stellig niet voor zijn plezier gedaan; hij wist hoe gevaarlijk het was en toch deed hij het, omdat hij een man Gods was en omdat zijn geweten hem zei, dat hij het doen moest.

Ach, „met grote heren is het slecht kersen eten”; die gang naar het paleis kost hem zijn hoofd. En de hemel zwijgt!

God doet niets om zijn trouwe knecht te beschermen. Beul, ga je gang!

UITGAVE VAN DE
JEUGDCOMMISSIE
VAN HET
NEDERLANDSCH
BIJBELGENOOTSCHAP
HERENGRACHT 366
AMSTERDAM-C.